

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระยะที่ 2 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ขั้นตอนดำเนินการปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระยะการวิจัย	วิธีการ	เป้าหมาย
ระยะที่ 1 การพัฒนาารูปแบบ การจัดการเรียนรู้ ตามแนวพุทธวิธีการ สอน	1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 1.1 สสำรวจสภาพปัญหาและความ คิดเห็น 1.2 ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 1.3 สัมภาษณ์ 1.4 จัดสนทนากลุ่ม 2. กำหนดโครงสร้างรูปแบบการ จัดการเรียนรู้	1. เพื่อให้ได้สภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทาง จำเป็นที่ต้องมีในการแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมเชิง จริยธรรมของนิสิต 2. เพื่อให้ได้โครงสร้างของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตาม แนวพุทธวิธีการสอนที่ผ่าน การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ

ระยะการวิจัย	วิธีการ	เป้าหมาย
	2.1 ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามกรอบโครงสร้าง	ปรับปรุงและพร้อมนำไปทดลองใช้
	2.2 วิพากษ์รูปแบบเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์	
	3. ตรวจสอบคุณภาพ ประเมินโครงร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ 4. ปรับปรุงโดยร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้	
<p>ระยะที่ 2</p> <p>ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธี</p>	<p>1. ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจริยธรรมสำหรับนิสิต</p> <p>2. ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง</p> <p>3. ประเมินพฤติกรรมจริยธรรมของนิสิต ก่อนและหลังเรียน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง</p> <p>4. สอบถามความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น</p>	<p>1. เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน ในภาพการณ์จริง ทำให้ทราบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นได้ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เพื่อปรับปรุงรูปแบบต่อไป</p> <p>2. เพื่อประเมินและติดตามผลจากการใช้รูปแบบ ข้อมูลที่ได้จะนำมายืนยันคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้</p>

**ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อ
เสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

การดำเนินงานในระยะที่ 1 มีขั้นตอนการดำเนินงาน 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบและสร้างรูปแบบการสอน ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต

2. การศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ตลอดจนตำรา เอกสาร งานวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน เพื่อเสริมสร้างจริยธรรมของนิสิต

3. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธี และจริยธรรมของนิสิต

4. การสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้อง ได้แก่การจัดการเรียนรู้ พุทธวิธีการสอน พฤติกรรมเชิงจริยธรรม เพื่อสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดของโครงร่างรูปแบบการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต ที่ครบตามองค์ประกอบเพื่อเข้าสู่กระบวนการวิพากษ์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยในขั้นนี้ ได้แก่

1. แบบสอบถาม
2. แบบสัมภาษณ์
3. ประเด็นการสนทนากลุ่ม
4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรม

นิสิต

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. แบบสอบถาม (Questionnaire)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

(มนตรี อนันต์รักษ์, 2545 : 33-38)

1. วิเคราะห์ปัญหาหาการวิจัย วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการวิจัย รวมทั้งสมมติฐานการวิจัย อย่างชัดเจนว่าต้องการศึกษาหรือถามอะไร แล้วจึงนำเอาความต้องการทราบนั้นมาตั้งเป็นคำถาม

2. กำหนดประเด็นหลัก และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมหลักที่จะวัดให้ครอบคลุมครอบคลุมทุกประเด็น เพื่อให้ทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจริยธรรมสำหรับนิสิต เพื่อกำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสอบถาม

3. กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม โดยเลือกให้เหมาะสมกับเรื่องที่ต้องการ และลักษณะของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นแบบประเมินค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สาเหตุของปัญหาการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ปัญหาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนิสิต

ตอนที่ 4 ความต้องการในการใช้วิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้

4. กำหนดจำนวนข้อคำถาม โดยกำหนดข้อความของคำถามให้ครอบคลุมประเด็นหลักและประเด็นย่อย ดังนี้

4.1 สาเหตุของปัญหาการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ

4.2 ปัญหาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนิสิต จำนวน 10 ข้อ

4.3 ความต้องการในการใช้วิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ

5. สร้างข้อคำถามตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ในประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

ตามโครงสร้างของแบบสอบถาม

6. ตรวจสอบเพื่อปรับปรุง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนแรกตรวจสอบโดยผู้วิจัยตอนที่สองตรวจสอบพิจารณาให้คำแนะนำโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
หลัก

6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ร่วม

7. วิเคราะห์แบบสอบถาม นำผลจากการตรวจสอบโดยผู้วิจัยและคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาปรับปรุงแบบสอบถามในส่วนที่ยังมีข้อบกพร่องต่าง ๆ คือ

7.1 จำแนกแบบทดสอบตามประเด็นที่ต้องการถาม เป็นประเด็นหลักและประเด็นย่อยให้สอดคล้องกัน

7.2 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความ

ความคิดเห็น

8. จัดพิมพ์แบบสอบถาม (ภาคผนวก ข : 153)

9. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย คือ คณาจารย์ผู้สอนคณะ

ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 30 รูป/คน พบว่าจริยธรรมที่มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุดมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีวินัย และด้านความรับผิดชอบ ความต้องการในการจัดการเรียนรู้ที่มีความต้องการในระดับมากที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน

2. แบบสัมภาษณ์ (Interview)

แบบสัมภาษณ์ (Interview) ที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้ (สุภางค์ จันทวานิช, 2549 : 74-94)

1. วิเคราะห์ประเด็นที่ต้องการวัด ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธี เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวทางในการสัมภาษณ์

2. กำหนดความหมาย นิยามคุณลักษณะ ซึ่งผู้วิจัยต้องการศึกษาสอบถามเรื่องของคุณลักษณะพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนิสิต มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน

3. สร้างข้อคำถามในการสัมภาษณ์ ตามกรอบของการเขียนคำถามให้ชัดเจน ตรงประเด็นที่ต้องการ

4. จัดทำต้นฉบับของแบบสัมภาษณ์

5. ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อนำข้อเสนอแนะมาดำเนินการปรับปรุง ดังนี้

5.1 ควรมีข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

5.2 คำถามควรถามในประเด็นที่ต้องการเท่านั้น

5.3 ควรมีคำถามที่ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้ว เสนอให้ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้อีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีคุณภาพ

7. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป (ภาคผนวก ข)

8. ดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธี และจริยธรรมของนิสิต ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ทำการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

8.1 พระครูศรีสุนทรสรกิจ, ผศ.ดร. อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

8.2 พระครูโสภณธรรมาภิมณฑ์, ดร. อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

8.3 พระครูสาธุกิจโกศล อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

8.4 พระมหาสมบัติ ฐานวโร อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

8.5 นายเมฆไท ละม้ายวรรณ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า พุทธวิธีการสอนเป็นแนวทางการสอนที่ดีตามหลักการของพระพุทธศาสนา หากได้มีการบูรณาการพุทธวิธีการสอนน่าจะเป็นรูปแบบการสอนที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิต พุทธวิธีการสอนที่น่าสนใจมีหลากหลาย เช่น การสอนแบบไตรสิกขา โยนิโสมนสิการ อริยสัจ เป็นต้น

3. การสนทนากลุ่ม (Focused Group)

ในการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้ (ประวิต เอราวรรณ, 2545 : 24 และ นิสิต ชูโต 2540 : 127)

1. กำหนดกลุ่มผู้ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม ได้แก่

1.1 ผู้ดำเนินการสนทนาจำนวน 1 คน คือผู้วิจัย

1.2 ผู้จัดบันทึกการสนทนา จำนวน 1 คน คือ นางสาวพัฒนา เจือจันทร์

เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

2. คัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนารูปแบบการ สอนตามแนวพุทธวิธีการสอน และการเสริมสร้างพฤติกรรมจริยธรรมสำหรับนิสิต เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยใช้หลักการคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ที่มีความ คล้ายคลึงกัน คือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้อง ได้แก่การจัดการเรียนรู้ พุทธวิธีการสอน พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 10 คน/รูป ดังนี้

- 2.1 พระครูศรีสุนทรสรกิจ ผศ.ดร. อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์
- 2.2 พระครูโสภณธรรมาภิมณฑ์.ดร.อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์
- 2.3 พระครูสาธุกิจโกศล (สิทธิชัย เดชกุลรัมย์) อาจารย์ประจำคณะครุ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์
- 2.4 พระมหาสมบัติ ฐานวโร อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์
- 2.5 นายเมฆไท ละม้ายวรรณ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์
- 2.6 พระมหาเจริญสุข คุณวีโร อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ ผู้ช่วย อธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์
- 2.7 พระครูสุเมธจันทสิริ (บุญลือ เพชรมาก) อาจารย์ประจำคณะครุ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์
- 2.8 ดร.ประดิษฐ์ ชื่นบาน อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสุรินทร์
- 2.9 ดร.พิสุทธิพงษ์ เอ็นดู อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชม งคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
- 2.10 นายรังสีทิ วิหกเหิน อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์ บุรีรัมย์

จากการสนทนากลุ่มสรุปแนวคิดจากการสนทนากลุ่มได้ ดังนี้ พฤติกรรมเชิง จริยธรรมของนิสิตในปัจจุบันที่ควรมีการพัฒนา หรือเสริมสร้างให้เกิดขึ้นติดตัวกับนิสิตใน ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 3 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ ด้านความขยันหมั่นเพียร ด้าน

ความมีวินัย และด้านความรับผิดชอบ รูปแบบการสอนตามแนวพุทธวิธีที่ควรนำมาใช้ในการสอนมีหลากหลายเช่น การสอนแบบไตรสิกขา การสอนแบบโยนิโสมนสิการ การสอนแบบอริยสัจ เป็นต้น

3. นำผลจากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน เพื่อนำมากำหนดเป็นโครงสร้างแนวคำถาม

4. สร้างแบบการสนทนากลุ่มตามโครงสร้างแนวคำถามที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยคำถามหลัก ที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับได้ตามสถานการณ์ จำนวน 2 ข้อ

5. นำข้อประเด็นการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องของประเด็นคำถาม และภาษาที่ใช้

6. ปรับปรุงแบบสนทนากลุ่มตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

6.1 ประเด็นการสนทนาควรเป็นปัญหาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนิสิต

6.2 ควรมีประเด็นที่เกี่ยวกับวิธีการของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้พุทธวิธีการสอนที่ประสบผลสำเร็จด้านการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้วย

7. จัดพิมพ์แบบสนทนากลุ่ม เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป (ภาคผนวก ข : 161)

ผู้วิจัยได้นำผลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มมาทำการร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต โดยการสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอน มาเป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต ซึ่งเป็นแบบแผนในการจัดการเรียนรู้สำหรับนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้มีจริยธรรม ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยบูรณาการหลักการสอนตามแนวพุทธวิธีการสอน คือหลักโยนิโสมนสิการ หลักไตรสิกขา และหลักอริยสัจ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. ชี้นำสู่การเรียนรู้เชิงจริยธรรม เป็นขั้นที่นำหลักการของไตรสิกขามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิด ศีล สมาธิ และปัญญา ดังนี้

1.1 สวดมนต์ไหว้พระ

1.2 สมาทานศีล 5

1.3 ปุจฉา วิสัชนา

2. ชั้นมุ่งสู่ประสบการณ์เชิงจริยธรรม เป็นขั้นที่นำหลักการของโยนิโสมนสิการมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิด การรู้จักพิจารณาสืบค้นถึงต้นเหตุ การใช้ความคิดสืบสาวตลอดสาย การคิดอย่างมีระเบียบ การรู้จักพิจารณาด้วยอุบาย การคิดแยกแยะพิจารณาผลตามสภาพของสิ่งนั้น ๆ โดยไม่เอาความรู้สึกเข้าร่วมด้วย ดังนี้

2.1 เรื่องเล่าประสบการณ์

2.2 ร่วมกันอภิปราย

2.3 พิจารณาร่วมกัน

3. ชั้นผสานทฤษฎีสู่การปฏิบัติเชิงจริยธรรม เป็นขั้นตอนที่ผสานหลักการของโยนิโสมนสิการ ร่วมกับหลักการของไตรสิกขา ดังนี้

3.1 บรรยายสะท้อนคิด

3.2 ภารกิจปฏิบัติ

3.3 ชี้ชัดข้อดี

4. ชั้นเคร่งครัดการนำไปใช้ เป็นขั้นตอนที่นำเอาหลักการของอริยสัจ มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสรุปความรู้ แนวคิดที่ได้สู่การปฏิบัติจริงในชีวิตของนิสิต ดังนี้

4.1 ร่วมกันสรุปความรู้

4.2 ร่วมกันสรุปแนวคิด

4.3 ร่วมกันสรุปแนวทางในการนำไปปฏิบัติ

5. ชั้นประเมินผลเชิงจริยธรรม เป็นขั้นตอนที่ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผู้เรียนทั้งด้านความรู้ และด้านพฤติกรรมจริยธรรม

4. คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การพัฒนาคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มาพัฒนาเป็นคู่มือการใช้รูปแบบ มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. การพัฒนาคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต กำหนดโครงสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญ

ตอนที่ 2 แนวคิดทฤษฎี

ตอนที่ 3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อ
เสริมสร้างจริยธรรมสำหรับนิสิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ 4 โครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบพุทธ
วิธีการสอน เพื่อเสริมสร้างจริยธรรมสำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

2. นำร่างคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อ

เสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เสนอ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา ตรวจสอบความเหมาะสมของโครงสร้าง ความ
เป็นไปได้ในการจัดการเรียนรู้และการเสริมสร้างพฤติกรรมจริยธรรมสำหรับนิสิต ตลอดจน
ภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา คือให้ปรับปรุง
แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระที่สอนให้เป็นแบบปรนัย และปรับแผนการสอน
ให้สอดคล้องกับรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยให้มีการประเมินพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนิสิตทุก
แผนการสอน

3. นำร่างคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อ
เสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไปให้
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพตามขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพและประเมินความเหมาะสมโครงสร้างรูปแบบ
การสอน

1. การตรวจสอบคุณภาพโครงสร้างรูปแบบการสอน ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ
ดังนี้

1. การวิพากษ์รูปแบบการสอนเป็นการนำเสนอโครงสร้างรูปแบบการสอน
ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็น โดยชี้ให้เห็นถึงข้อดี ข้อเสีย ประโยชน์ที่
ได้ ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะ จากนั้นนำรูปแบบการสอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธ
วิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต มาปรับปรุง จนได้ร่างรูปแบบการสอนเพื่อนำไปเข้า
สู่กระบวนการตรวจสอบคุณภาพต่อไป ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมวิพากษ์รูปแบบการ
จัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1.1 พระครูศรีสุนทรสโรภิกข,ผศ.ดร. อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

1.2 พระครูโสภณธรรมมาภิรมณ์.ดร.อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

1.3 พระครูสาธุกิจโกศล อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

1.4 พระมหาสมบัติ สุานวโร อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

1.5 นายเมฆไท ละม้ายวรรณ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

2. การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอน การดำเนินการในขั้นตอนนี้
เป็นการประเมินคุณภาพของรูปแบบการสอนว่ามีความสอดคล้อง เหมาะสม ครอบคลุม และ
ถูกต้องตามหลักการพัฒนารูปแบบการสอนหรือไม่เพียงใด ภาษาที่ใช้สามารถสื่อให้เข้าใจและ
มีความชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติหรือไม่ รูปแบบการสอนที่สร้างขึ้นเหมาะสมกับนิสิต
กลุ่มตัวอย่างหรือไม่ และสามารถสนองความต้องการของสังคมและผู้เรียนมากน้อยเพียงใด โดย
นำร่างรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของร่างรูปแบบการสอน
โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.จุดมุ่งหมายของการประเมิน

การประเมินร่างรูปแบบการสอนมีการประเมิน 2 ลักษณะ คือการประเมิน
ความเหมาะสมและการประเมินความสอดคล้องของร่างรูปแบบการสอน ดังนี้

1.1 การประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการสอน พิจารณาจาก
สภาพปัญหาและความจำเป็น หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างเนื้อหาและเวลา สื่อและ
อุปกรณ์ การวัดและประเมินผล ว่ามีความเหมาะสมต่อการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของนิสิต
เพียงใด

1.2 การประเมินความสอดคล้องของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนว
พุทธวิธีพิจารณาจากสภาพปัญหาและความจำเป็น หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างเนื้อหา
และเวลา สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล กับรูปแบบว่ามีความสอดคล้องกัน เพียงใด

2. ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินร่างรูปแบบการสอน

ผู้เชี่ยวชาญประเมินร่างรูปแบบการสอน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการ
สอน จำนวน 2 คนผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด
และประเมินผล จำนวน 1 คน รวม 5 รูป/คน ประกอบด้วย

2.1 อาจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองแดง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการสอน

2.2 อาจารย์ ดร.สมปอง ศรีกัลยา อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการสอน

2.3 พระครูศรีสุนทรสรกิจ,ผศ.ดร. อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพุทธ
ศาสนา

2.4 พระครูโสภณธรรมมาภิมณฑ์,ดร.อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพุทธ
ศาสนา

2.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชูยกระเดื่อง อาจารย์ประจำ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่

3.1 แบบประเมินความเหมาะสมร่างรูปแบบการสอน เป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (มากที่สุด/มาก/ปานกลาง/น้อย/น้อยที่สุด)

วิธีสร้างและหาคุณภาพของแบบประเมิน มีดังนี้

- 1) ศึกษารายละเอียดของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธี
- 2) กำหนดประเด็นที่จะทำการประเมินแล้วนำมาเขียนเป็นข้อคำถาม
- 3) นำแบบประเมินให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้น

นำมาปรับปรุงแก้ไข

4) หาคุณภาพของแบบประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญ 5 รูป/คน

5) ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วจัดทำ

เป็นฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการและประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้วย
ตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการตรวจสอบคุณภาพและ
ประเมินความเหมาะสมของโครงร่างรูปแบบการสอน ผู้วิจัยจะเสนอในรูปแบบของคะแนน

เฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำเอาคำตอบจากแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน มาให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

เหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

จากนั้นคำนวณคะแนนเฉลี่ยของความเหมาะสมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดย เทียบเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	เหมาะสมระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับน้อยที่สุด

การคำนวณคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเหมาะสม คือ ใช้คะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้น ไปถือว่าร่างของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน มีคุณภาพเหมาะสมในเบื้องต้น ไม่ต้องทำการปรับปรุง สำหรับคะแนนข้อใดที่ได้ต่ำกว่า 3.50 ให้พิจารณาถึงเหตุผลเป็นรายชื่อ โดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงหลักสูตรต่อไป และหากมีข้อเสนอแนะต่างๆนอกเหนือจากข้อคำถามในแบบประเมิน เมื่อมีผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป มีความเห็นสอดคล้องกัน ผู้วิจัยพิจารณาเพิ่มเติมข้อเสนอแนะไว้ในหลักสูตร โดยคำนึงถึงพื้นฐานของผู้เรียน ซึ่งร่างของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีมีคุณภาพเหมาะสมในระดับเหมาะสมมาก

6. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนฉบับต้นแบบ

2 แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยนำข้อมูลจากคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่
เกี่ยวข้อง มาพัฒนาเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาคู่มือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อ

เสริมสร้างจริยธรรมนิสิต (พระฉัฐพงษ์ ขอบมี. 2556 : 25-34) เพื่อศึกษาแนวทางการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวพุทธวิธีการสอน

2. ศึกษาเอกสารหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต หมวดวิชาพุทธศาสนา

ประยุกต์ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อศึกษาหลักสูตรไว้เป็นกรอบ
แนวทางในการจัดทำเนื้อหาสาระของการจัดการเรียนรู้

3. วิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหาพุทธวิธีการสอนเพื่อให้ได้โครงสร้างรายวิชา
สำหรับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

4. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตาม
แนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ประกอบด้วยแผนการ
จัดการเรียนรู้จำนวน 10 แผน ได้แก่

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง หลักการและวิธีการสอนของพระพุทธเจ้า เวลา

2 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การวิเคราะห์ธรรมชาติผู้เรียนตามแนวพุทธ

เวลา 2 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง คุณลักษณะของผู้สอน เวลา 2 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วัตถุประสงค์ในการสอน เวลา 2 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การสอนตามหลักไตรสิกขา เวลา 2 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การสอนตามหลักอริยสัจ เวลา 2 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การสอนตามหลักอนุุปุพพิคคา เวลา 2 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การสอนตามหลักนวังคสัตถุศาสตร์ เวลา 2

ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง การสอนตามหลักโยนิโสมนสิการ เวลา 2

ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง การพัฒนาจิตและเจริญปัญญา เวลา 2 ชั่วโมง

5. นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ผลปรากฏว่าคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ได้ให้ข้อเสนอแนะควรพิจารณา ดังนี้

5.1 การวัดและประเมินผลควรมีการประเมินพฤติกรรมการจริยธรรมของนิสิตที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.2 กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีทั้งพระสงฆ์ และฆราวาส ควรพิจารณาดำเนินการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม

5.3 ควร مبทความหรือข่าวเหตุการณ์ที่สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่การเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมได้สอดคล้องกับบทเรียน

6. ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

7. หากคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมิน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประเมินจำนวน 5 รูป/คน ประกอบด้วย

7.1 อาจารย์ ดร.ภูมิต บุญทองเถิง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการสอน

7.2 อาจารย์ ดร.สมปอง ศรีกัลยา อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการสอน

7.3 พระครูศรีสุนทรสรกิจ,ผศ.ดร. อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพุทธศาสนา

7.4 พระครูโสภณธรรมาภิมณฑ์,ดร.อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพุทธศาสนา

7.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชูยกระเดื่อง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

โดยใช้เกณฑ์ประเมินแผนการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด,2545 : 103)

เหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

จากนั้นคำนวณคะแนนเฉลี่ยจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยเทียบเกณฑ์ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	เหมาะสมระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับน้อยที่สุด

8. นำแผนการเรียนรู้ที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ยและวิเคราะห์หาคุณภาพ ปรากฏว่าได้ค่าเฉลี่ย 4.87 ถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

9. ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

9.1 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบน่าสนใจ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องร้อยรัดกับจุดประสงค์การเรียนรู้ดีมาก

9.2 กิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

9.3 ควรได้เผยแพร่รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน ไปยังมหาวิทยาลัยอื่น ๆ

10. จัดพิมพ์เป็นแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องพุทธวิธีการสอน

สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่องพุทธวิธีการสอน จากหนังสือพุทธวิธีการสอน (มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, 2555 : 1-135)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา กับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 81 – 89) การวัดผลการศึกษา (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 45-48) เพื่อศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ การเขียนข้อสอบ และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย (Multiple Choice) ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 55 ข้อ ต้องการจริง 40 ข้อ ให้สอดคล้องกับการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้

5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้น ให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณา แล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

6. หาคุณภาพของข้อสอบโดยนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณา จำนวน 5 รูป/คน ประกอบด้วย

6.1 อาจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเลิง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการสอน

6.2 อาจารย์ ดร.สมปอง ศรีกัลยา อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการสอน

6.3 พระครูศรีสุนทรสรกิจ,ผศ.ดร. อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพุทธศาสนา

6.4 พระครูโสภณธรรมาภิมณฑ์,ดร.อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพุทธศาสนา

6.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรุณ ชูกระเดื่อง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ผู้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้อง IOC ของโรวินลลี (Rovinnelli) และแฮมเบิลตัน (R.K. Hambleton) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 220) เพื่อพิจารณาว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นั่นคือถ้าดัชนีค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถึง 1.00 ถือว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกัน สามารถเชื่อมั่นได้

ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีคุณภาพ สามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการสอนได้ ซึ่ง
คำนวณได้จากสูตรต่อไปนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาแปลงเป็นคะแนน ดังนี้

มีความเห็นว่า สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น +1

มีความเห็นว่า ไม่แน่ใจ กำหนดคะแนนเป็น 0

มีความเห็นว่า ไม่สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น -1

ซึ่งพบว่าค่า IOC มีค่าในระดับ 1.00 แสดงว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้

7. นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ที่เคยเรียนเรื่องพุทธ
วิธีการสอนมาแล้ว จำนวน 30 คน นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นราย
ข้อ โดยใช้วิธีของ Brennan โดยใช้สูตรต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 90)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

U แทน จำนวนคนทำข้อสอบข้อนั้นถูกของกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์

L แทน จำนวนคนทำข้อสอบข้อนั้นถูกของกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์

N1 แทน จำนวนคนที่สอบผ่านเกณฑ์

N2 แทน จำนวนคนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ โดยพิจารณาค่าอำนาจจำแนกของ
ข้อสอบที่มีค่าตั้งแต่ .20 ถึง 1.00 ไว้จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21 - .73

(ภาคผนวก ก : 192)

8. นำข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ จำนวน 40 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบตามวิธีของโลเวท (Lovett Method) กำหนดจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96) มีค่าเท่ากับ .94

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \sum X_i - \sum X_i^2}{(K-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์

K แทน จำนวนข้อสอบ

X_i แทน คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน

C แทน คะแนนจุดตัด

9. นำแบบทดสอบที่มีคุณภาพจำนวน 40 ข้อ มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริงเพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรม

สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมิน เพื่อศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมิน การเขียน และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2. วิเคราะห์พฤติกรรมที่จะทำการประเมิน โดยใช้การสังเกต ซึ่งพฤติกรรมจริยธรรมในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมจริยธรรมด้านความขยันหมั่นเพียร 2) พฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย 3) พฤติกรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ

3. หาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมจริยธรรมที่ต้องการประเมินและเกณฑ์การประเมิน (ภาคผนวก ง : 205)

4. สร้างแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ แยกเป็น 3 ด้าน แต่ละด้านมีด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 ข้อ

5. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณา จำนวน 5 รูป/คน ประกอบด้วย

5.1 อาจารย์ ดร. ภูมิ ต. บุญทอง เจริญ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการสอน

5.2 อาจารย์ ดร.สมปอง ศรีกัลยา อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการสอน

5.3 พระครูศรีสุนทรสรกิจ,ศศ.ดร. อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพุทธ
ศาสนา

5.4 พระครูโสภณธรรมาภิรมย์,ดร.อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพุทธ
ศาสนา

5.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรี ดร.อริญ ชูขจรเดื่อง อาจารย์ประจำ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประเมินความเหมาะสมมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

เหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

จากนั้นคำนวณคะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดย
เทียบเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	เหมาะสมระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับน้อยที่สุด

ซึ่งพบว่ามีค่าเฉลี่ยในระดับ 4.58 แสดงว่าแบบประเมินที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมาก
ที่สุด

6. นำแบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรม มาพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อใช้กับกลุ่ม
ตัวอย่างต่อไป (ภาคผนวก ข. : 187)

ระยะที่ 2 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน เพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต

การศึกษาระยะที่ 2 ของรูปแบบการสอน เป็นการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการสอนเป็นกระบวนการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมของนิสิตไปใช้ โดยผู้สอนต้องวางแผนการสอนและจัดทำแผนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้สื่อการเรียนรู้ ใ้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อศึกษาผลของการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมของนิสิตไปทดลองใช้
- 1.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมจริยธรรมของนิสิตที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมก่อนเรียนและหลังเรียน
- 1.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมจริยธรรมของนิสิตที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรม หลังการทดลองของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
- 1.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 125 รูป/คน
 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 40 รูป/คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 รูป/คน และกลุ่มควบคุม 20 รูป/คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต
- 3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต
- 3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.4 แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมของนิสิต

3.5 แบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน เพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต

4. แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรม มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายในการวัด ศึกษาองค์ประกอบและนิยามพฤติกรรม

จริยธรรมแต่ละองค์ประกอบ ศึกษาแนวทางการสร้างแบบประเมิน ของ ประวิต เอราวรณ และนุชวนา เหลืองอังกูร (2544) : ปิยาภรณ์ พุ่มแก้ว (2555) : อมรศรี ศรีอินทร์ (2552) แล้วดำเนินการสร้างแบบวัดพฤติกรรมจริยธรรม หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 รูป/คน ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับที่ประเมินแผนการสอน พิจารณาความเหมาะสมที่ต้องการประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

เหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

จากนั้นคำนวณคะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยเทียบเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	เหมาะสมระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	เหมาะสมระดับน้อยที่สุด

ซึ่งพบว่ามีค่าเฉลี่ยในระดับ 4.58 แสดงว่าแบบสังเกตที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

5. แบบสอบถามความพึงพอใจ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ลักษณะข้อมูลที่ต้องการ กำหนดขอบข่าย โครงสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนิสิต จำนวน 15 ข้อ

5.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

พึงพอใจมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

พึงพอใจมาก ให้ 4 คะแนน

พึงพอใจปานกลาง ให้ 3 คะแนน

พึงพอใจน้อย ให้ 2 คะแนน

พึงพอใจน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

จากนั้นคำนวณคะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดย

เทียบเกณฑ์ การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	พึงพอใจระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	พึงพอใจระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	พึงพอใจระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	พึงพอใจระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	พึงพอใจระดับน้อยที่สุด

แล้วดำเนินการสร้างข้อคำถามตามขอบข่ายที่กำหนด

5.3 สร้างแบบสอบถามแต่ละชนิด มี 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ได้แก่คำถามเพื่อสอบถามความพึงพอใจ และตอนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

5.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปตรวจสอบความตรงในเนื้อหา (Content Validity) โดยการตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหา ครอบคลุมเนื้อหา และถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้พุทธวิธีการสอน จำนวน 2 รูป ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน ตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 30 รูป/คน ที่เคยเรียนรายวิชานี้มาแล้ว เพื่อนำข้อมูลมาหาค่าอำนาจจำแนก และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของโคลเบอร์ก (บุญชม ศรีสะอาด.2545:99)

5.7 จัดพิมพ์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5.8 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บแบบสอบถาม ด้วยตนเอง

5.9 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้ทั้งจากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยสรุปเป็นผลการประเมินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้าง

จริยธรรมของนิสิต มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

แบบแผนการวิจัย

การดำเนินการในขั้นนี้เป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ใช้แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มทดลองวัดสองครั้ง (One Group Pretest-Posttest Design) มีขั้นตอน ดังนี้

1. เตรียมเอกสารคู่มือประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน ได้แก่คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

2. เตรียมสื่อการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

3. เตรียม/กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผล และสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล

5. เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอนเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย กำหนดระยะเวลาในการทดลองใช้หลักสูตรเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 20 ชั่วโมง โดยดำเนินกิจกรรม สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ในชั่วโมงเรียน รายวิชาพุทธวิธีการสอน ใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 10 แผน ดังนี้

5.1 การเตรียมการก่อนการทดลอง

5.1.1 จัดเตรียมเอกสาร สื่อและอุปกรณ์ที่จะใช้

5.1.2 จัดประชุมนิสิตเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ วิธีการหรือแนวทางการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล

5.2 ดำเนินการทดลอง

5.2.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาพุทธวิธีการสอน ก่อนการทดลอง

5.2.2 ประเมินพฤติกรรมจริยธรรมของนิสิตก่อนการทดลอง

5.2.2 ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน
ดำเนินการจัดกิจกรรมตามรูปแบบเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมของนิสิต

5.2.3 เมื่อทำการจัดกิจกรรมครบตามที่กำหนด ผู้วิจัยทำการประเมินพฤติกรรม
จริยธรรม โดยใช้แบบประเมินชุดเดียวกับที่ใช้ประเมินก่อนการทดลอง

5.2.4 ประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาพุทธวิธีการสอน หลังการ
ทดลอง

5.2.5 ประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนตามรูปแบบการจัดการ
เรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีการสอน เพื่อเสริมสร้างจริยธรรมสำหรับนิสิต

5.2.6 ตรวจสอบให้คะแนนผลการประเมินพฤติกรรมจริยธรรม และการสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบให้คะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน โดยใช้สถิติทดสอบ ร้อย
ละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ข้อมูลคะแนนนักเรียนก่อนและหลังเรียน ตลอดจนคะแนนการ
ทดสอบระหว่างเรียน โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test
(Dependent Sample) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99-106)

3. วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินพฤติกรรมจริยธรรมก่อนและหลังเรียน กลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test
(Independent Sample) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99-106)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ

P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
	X	แทน คะแนน
	$\sum X$	แทน ผลรวมคะแนน
	N	แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน ค่าคะแนน
	n	แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่ม
	\sum	แทน ผลรวม

2. สถิติตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ค่าดัชนีความสอดคล้องเครื่องมือการวิจัย (Index of Item Objective

Congruence : IOC) (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับเครื่องมือ
	$\sum R$	แทน ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. สถิติตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย

3.1 ค่า t-test (Dependent Sample)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n-1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
 n แทน จำนวนข้อมูลแต่ละคู่

3.2 ค่า t-test (Independent Sample)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ \bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2

S_p^2 แทน ความแปรปรวนร่วม (Pooled Variance)

$$S_p^2 = \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)